

Avalent>Perekonnaasjad ja pärimine>Abielu lahutamine ja kooselu lõpetamine

Abielu lahutamine ja kooselu lõpetamine

Saksamaa

1 Millistel tingimustel abielu lahutatakse?

Vastavalt tsiviilseadustiku (*Bürgerliches Gesetzbuch*, BGB) paragrahvi 1564 lõike 1 esimesele lausele saab abielu lahutada ainult kohtu otsusega, mis tehakse ühe või mõlema abikaasa avalduse alusel.

Abielu võib lahutada siis, kui see on lõppenud (tsiviilseadustiku paragrahvi 1565 lõike 1 esimene lause). Arvesse võetakse abielu hetkeseisu ja tulevikuväljavaateid. Seadusandja on kehtestanud järgmised abielu lõppemise eeldused.

Abielu peetakse lõppenuks, kui abikaasad ei ela enam koos ning ei ole ette näha, et nad jätkaksid abielulist kooselu (tsiviilseadustiku paragrahvi 1565 lõike 1 teine lause).

Vastavalt tsiviilseadustiku paragrahvile 1566 eeldab kohus ümberlõkkamatult, et abielu on lõppenud, kui abikaasad on elanud lahus teatud aja vältel ning: mõlemad abikaasad esitavad avalduse abielu lahutamiseks ja on elanud lahus aasta või

üks abikaasadest esitab avalduse abielu lahutamiseks ja teine abikaasa nõustub abielu lahutamisega ning nad on elanud lahus aasta või

üks abikaasadest esitab avalduse abielu lahutamiseks ja teine abikaasa ei nõustu abielu lahutamisega, kuid abikaasad on elanud lahus kolm aastat.

Kui abikaasad ei ole veel aasta aega lahus elanud, võib abielu lahutada ainult erandjuhtudel, näiteks kui abielu jätkamine ei ole avalduse esitajale vastuvõetav teise abikaasa isikust tulenevatel põhjustel (nt kui teine abikaasa kasutab füüsilist vägivalda) (tsiviilseadustiku paragrahvi 1565 lõige 2).

2 Millistel alustel abielu lahutatakse?

Saksa õiguses tunnustatakse ainukese alusena abielu lahutamiseks abielu lõppemist. Puudub võimalus abielu lahutada ühe abikaasa eksimuse tõttu.

3 Millised on abielu lahutamise õiguslikud tagajärjed seoses**3.1 abikaasadevaheliste isiklike suhetega (nt perekonnanimi)**

Lahutatud abikaasa jätkab abielunime kasutamist, nagu abikaasad on kindlaks määranud. Abikaasad võivad sündi, abielusid ja surmasid registreerivale perekonnaseisuametile avalduse esitamise kaudu võtta tagasi oma sünninime või enne abiellumist kasutatud nime või lisada sünninime või enne abiellumist kasutatud nime abielunime ette või taha (tsiviilseadustiku paragrahvi 1355 lõige 5).

3.2 vara jagamisega abikaasade vahel**3.2.1 Kodu ja tarbevara jagamine**

Tsiviilseadustiku paragrahvide 1568a ja 1568b alusel kehtib abielulahutuse järgselt ühise kodu ja tarbevara jagamise kohta järgmine: abikaasa, kes on kodu või tarbevara kasutamisest rohkem sõltuv, võib nõuda teiselt abikaasalt kodu või tarbevara loovutamist. Sealjuures tuleb arvesse võtta mõlema abikaasa olukorda ja nende laste huve.

Üüritud eluaseme puhul võtab üürilepingu üle abikaasa, kellel on lubatud jääda sinna elama, olenemata sellest, kas varasemalt olid üürnikuks mõlemad või ainult üks abikaasadest.

Eluaseme omandi korral kehtib järgmine.

Kui ainult üks abikaasadest on endise kodu omanik, on teisel abikaasal õigus kodu kasutada ainult erandjuhtudel, eelkõige kui on vaja vältida ebaõiglast koormamist, vt tsiviilseadustiku paragrahvi 1568a lõige 2.

Kui kodu on mõlema abikaasa ühisomand, kehtib esimeses lõigus viidatud põhimõte.

Mõlemal juhul on nii abikaasal, kellele kodu jääb, kui ka abikaasal, kes ei saa enam seda vara kasutada, õigus sellele, et nende vahel sõlmitaks üürilepingu ja lepitaks kokku üüris, mis vastab asjaomases piirkonnas tavaliselt küsitavale üürile.

Tarbevara puhul tuleb eristada abikaasade ühisvara ja vaid ühele abikaasale kuuluvat vara.

Ühise tarbevara puhul kohaldatakse esimeses lõigus selle kohta nimetatud põhimõtteid. Abikaasa, kes peab tarbevara loovutama, võib nõuda selle eest asjakohast hüvitist.

Teisel abikaasal ei ole õigus nõuda ainult ühele abikaasale kuuluvat tarbevara.

3.2.2 Vara juurdekasvu tasaarvestus

Kui abikaasade suhetes kehtis vara juurdekasvu tasaarvestus kui seadusjärgne abieluvararežiim (*Zugewinngemeinschaft*) ning nad ei jõua varade jagamises kokkuleppele, võib saadud juurdekasvu tasaarvestuse teha ühe abikaasa esitatud avalduse alusel eraldi kohtumenetluse käigus (tsiviilseadustiku paragrahv 1372 jj). Tasaarvestus toimub järgmiselt.

Arvutamise lähtepunkt on kummagi abikaasa vara väärtus abielu sõlmimisel (algne vara, tsiviilseadustiku paragrahv 1374) ja abieluvararežiimi lõppemisel (lõplik vara, paragrahv 1375). Abielu ajal ühele abikaasale pärandatud või annetatud vara lisatakse abikaasa algsele varale. Lõpliku vara arvutamisel aluseks võetud kuupäev on päev, mil abielu lahutamise avaldus toimetati teise abikaasale kätte. Saadud juurdekasv tähendab summat, mille võrra abikaasa lõplik vara ületab algset vara (paragrahv 1373). Väiksema juurdekasvuga isikul on õigus poolele teise isiku juurdekasvu väärtuse vahel (tasaarvestuse nõue) (paragrahvi 1378 lõige 1). Juurdekasvu tasaarvestuse nõue hõlmab rahasumma maksmist. Reeglina ei saa isik, kellel on õigus tasaarvestusele, nõuda isikult, kes on kohustatud maksma tasaarvestuse nõude alusel, konkreetse vara üleandmist enda kasuks. Kuid erandjuhtudel võib perekonnakohus (*Familiengericht*) üle anda ka isiklikku vara (paragrahv 1383). Kuid see on võimalik ainult siis, kui see on isiku, kes on kohustatud maksma vara juurdekasvu tasaarvestuse nõude alusel, suhtes põhjendatud, ja see võimaldab vältida suurt ebavõrdsust isiku jaoks, kellel on õigus tasaarvestamisele, mis vastasel juhul tuleneks juurdekasvu tasaarvestusest sularahas. Asjaomase üleantud vara väärtus tasaarvestatakse tasaarvestuse nõudes.

Vara juurdekasvu tasaarvestuse kui seadusjärgse abieluvararežiimi asemel võivad abikaasad Saksa õiguse alusel kasutada varasuhtena varalahusust (*Gütertrennung*, paragrahv 1414), varaühisust (*Gütergemeinschaft*, paragrahvid 1415 ja 1518) või soetisvaras osalemist võimaldavat valikulist abieluvararežiimi (*Wahlzugewinngemeinschaft*, paragrahv 1519).

3.2.3 Tagajärjed abikaasade pensioniõigustele

Abielu jooksul kogunenud pensioniõigused (näiteks riikliku pensioniskeemi, avaliku teenistuse pensioniskeemi, töandjapensionifondi või erapensioniskeemi ja invaliidsuspensioniskeemi kaudu saadavad hüvitised) jagatakse abielulahutuse korral pooleks vastavalt pensioniõiguste tasaarvestamisele. Nii tagatakse, et abielu kestel omandatud õigused jagatakse mõlema abikaasa vahel võrdselt ning et kumbki abikaasa saab sõltumatud pensioniõigused.

3.3 abikaasade alaealiste lastega

3.3.1 Vanema hooldusõigus

Kui vanematel on ühine hooldusõigus, siis see õigus jääb pärast lahutust alles. Välja arvatud juhtudel, kus laps on ohus, ei uuri kohus vanema hooldusõiguse küsimust ega tee selles küsimuses otsust, kui just üks vanem ei pöördu lapse osalise hooldusõiguse või lapse ainuhooldusõiguse taotlemiseks perekonnoakohtusse. Niisugune avaldus rahuldatakse juhul, kui teine vanem nõustub, ja laps, kes on vähemalt 14aastane, ei esita vastuväiteid või kui ühise hooldusõiguse tühistamine ja üleandmine taotlejale on lapse huvides (tsiviilseadustiku paragrahvi 1671 lõige 1). Saksamaa õiguses eeldatakse üldiselt, et lapse huvides on suhelda mõlema vanemaga, ning sellepärast antakse lapsele õigus suhelda mõlema vanemaga ning nähakse ette, et mõlemal vanemal on õigus ja kohustus lapsega suhelda (paragrahvi 1684 lõige 1). See kehtib olenemata vanema hooldusõiguse määramisest.

3.3.2 Ülalpidamiskohustus

Vanematel on kohustus oma lapsi üleval pidada (tsiviilseadustiku paragrahv 1601). Lastel on õigus olla ülalpeetud, kui nad ei suuda end ise ülal pidada (paragrahv 1602). Vanemate kohustus last ülal pidada on seotud nende maksevõimega (paragrahv 1603). Kuid vanema kohustust tasuda lapse ülalpidamise eest käsitatakse laialt, s.t mis puudutab suutlikkust tasuda ülalpidamise eest, siis võetakse arvesse teenitavat sissetulekut, mitte pelgalt kasutada olevat sissetulekut (paragrahvi 1603 lõige 2). Põhimõtteliselt peavad vanemad tasuma oma laste ülalpidamise eest proportsionaalselt nende teenimissuutlikkuse ja rahalise olukorraga. Samas täidab last hooldav vanem oma ülalpidamiskohustuse sellega, et hoolitseb lapse eest ja kasvatab teda (paragrahvi 1606 lõige 3). Pärast vanemate abielulahutust peab elatist maksma reeglina ainult see vanem, kelle leibkonnas laps ei ela.

Lapse ülalpidamine hõlmab kõiki lapse eluks vajalike tingimuste täitmist, sealhulgas asjakohase haridusega seotud kulude katmist (paragrahv 1610).

3.4 abikaasa ülalpidamise kohustusega?

Mõlemad abikaasad peavad pärast lahutust end ise ülal pidama (tsiviilseadustiku paragrahv 1569). Seetõttu peavad nad leidma endale sobiva tasustatava töö (paragrahvi 1574 lõige 1). Kui see on sobiva tasustatava töö saamiseks vajalik, peavad nad omandama hariduse, läbima täienduskoolituse või ümberõppe, kui on tõenäoline, et see haridus omandatakse edukalt (seadustiku paragrahvi 1574 lõige 3).

Siiski on lahutatud abikaasadel õigus saada elatist järgmiste asjaolude korral:

vastavas ulatuses nii kaua, kuni neil ei saa eeldada tasustatava töö tegemist, sest nad hoolitsevad lapse eest, kelle suhtes neil on ühine hooldusõigus (tsiviilseadustiku paragrahv 1570), või haiguse tõttu või muu füüsilise või vaimse nõrga seisundi või puude tõttu (paragrahv 1572);

vastavas ulatuses, kuivõrd neil ei saa enam teatud ajahetkel, eelkõige abikaasade lahutuse ajal või nende lapse hooldamise või kasvatamise lõppemisel, eeldada tasustatava töö tegemist east tulenevalt (paragrahv 1571);

vastavas ulatuses nii kaua, kuni lahutatud abikaasa omandab haridust, läbib täienduskoolitust või ümberõpet, et teha tasa abieluga kaasnenud lüngad hariduses või vajakajäämised; nad peavad alustama hariduse omandamist või täiendus- või ümberõppe läbimist esimesel võimalusel, et leida sobiv tasustatav töö, mille abil teenida tulu pikema aja jooksul, ning peab olema tõenäoline, et haridus omandatakse edukalt (tsiviilseadustiku paragrahv 1575);

vastavas ulatuses nii kaua, kuni nad ei suuda pärast lahutust leida sobivat tasustatavat tööd (paragrahvi 1573 lõige 1);

vastavas ulatuses nii kaua, kuni neil ei saa eeldada tasustatava töö tegemist muudel tõsistel põhjustel ja kui elatise maksmisest keeldumine oleks väga ebaõiglane, võttes arvesse mõlema abikaasa huve (paragrahv 1576);

sel määral, mil sobiva tasustatava töö eest saadavast sissetulekust ei piisa kõigi ülalpidamiskulude katmiseks (paragrahvi 1573 lõige 2).

Elatise suurus määratakse kindlaks abieluaegsetest elamistingimustest lähtuvalt ja see peab katma ka asjakohase ravikindlustuse ja hooldusvajadusega seotud kulud ning teatud tingimustel vanadusest ja vähenenud töövoimest tingitud kulud (paragrahv 1578). Kui abikaasa, kes peab elatist maksma, ei suuda oma sissetuleku ja finantsolukorra tõttu ning muid kohustusi silmas pidades maksta elatist õigustatud poolele ilma iseenda ülalpidamist ohtu seadmata, peab ta maksma elatist vaid sel määral, mis on mõistlik, pidades silmas lahutatud abikaasade vajadusi, töövoimet ja finantsolukorda (paragrahvi 1581 esimene lause).

Elatist võidakse vähendada ja/või selle maksmise aega piirata, kui elatise jätkuv maksmine ilma piiranguta oleks ebaõiglane (paragrahv 1578b).

Tsiviilseadustiku paragrahvi 1578b kohane vähendamise/ajalise piirangu võimalus laieneb eelkõige paragrahvidele 1570–1573, mille järgi on paragrahvi 1570 kohane õigluse kaalutlus, mis on vajalik lapse hooldamiseks makstava elatise pikendamiseks pärast lapse 3. sünnipäeva lapsest või vanematest tulenevatel põhjustel, ajalist piirangut puudutav erinorm.

Tsiviilseadustiku paragrahvi 1578b kohaselt tuleb hindamisel arvesse võtta abikaasade lapse huve, kes on usaldatud abikaasa hoole alla, kellel on õigus saada elatist lapse eest hoolitsemise või tema kasvatamise eest. Arvestada tuleb ka seda, millises ulatuses on abielu pärssinud võimalusi end ise ülal pidada. Sellise ebasoodsa olukorraga on tegemist juhul, kui vanema (kellel on õigus saada elatist) teenitud sissetulek on väiksem, kui see oleks olnud ilma abieluta. Tsiviilseadustiku paragrahvi 1578b kolmanda lause kohaselt võib selline ebasoodne olukord olla seotud lapse eest hoolitsemisega ning majapidamise korralduse ja tasustatava tööga. Abielust tuleneva ebasoodsa olukorra põhjalikul hindamisel tuleb arvesse võtta kõiki konkreetse juhtumi asjaolusid, sealhulgas abielu kestust.

4 Mida tähendab õigusmõiste „lahuselu“ igapäevaelus?

Abikaasad võivad elada soovi korral lahus ilma eriliste formaalsusteta. Tsiviilseadustiku paragrahvid 1361–1361b sisaldavad norme, mis puudutavad lahus elamise kestust (vt 6. küsimus).

5 Millised on lahuselu eeltingimused?

Abikaasad peavad elama eraldi. Abikaasad elavad lahus, kui neil puudub ühine majapidamine ja on selge, et üks neist ei soovi sellist majapidamist luua, keeldudes abielulisest kooselust (tsiviilseadustiku paragrahvi 1567 lõige 1).

6 Millised on lahuselu õiguslikud tagajärjed?

Kui abikaasad elavad lahus või kui üks neist soovib seda teha, võib üks abikaasadest nõuda, et teine abikaasa lahkuks nende abieluaegsest kodust või siis vabastaks osa sellest kodust ja annaks selle teise abikaasa ainukasutusse (kodu kasutusõiguse määramine), tingimisel et see on vajalik põhjendamatute raskuste ennetamiseks (tsiviilseadustiku paragrahv 1361b). Kui üks abikaasa on teist füüsiliselt väärkohelnud või ähvardanud, antakse tavaliselt kannatanud või ähvardatud abikaasale kogu kodu kasutusõigus. Kodu kasutusõiguse määramine lahutust ette ei valmista ega seda ei lihtsusta.

Samuti võidakse reguleerida majapidamises olevate esemete kasutamist lahuselu ajal (paragrahv 1361a). Üks abikaasa võib teiselt nõuda, et see annaks talle majapidamises olevad esemed, mis talle kuuluvad. Kuid see ei kehti, kui isik, kes peab need esemed loovutama, vajab neid oma uues eraldi majapidamises ning see on teatud tingimustel õiglane (nt pesumasina loovutamine abikaasale, kellega koos lapsed elavad).

Lisaks võib üks abikaasadest, kui abikaasad elavad lahus, nõuda teiselt abikaasalt sellise elatise maksmist, mis vastab abikaasade elatustasemele, sissetulekutele ja varalisele olukorrale kooskõlas tsiviilseadustiku paragrahviga 1361. Elatise maksmise aluseks lahuselu ajal on abieluline solidaarsus ning see aitab tagada, et abikaasad ei kannata lahuselu tagajärjel puudust. Lisaks annab see abikaasadele võimaluse abielusuhtesse tagasi pöörduda ning seda sõltumata majanduslikest piirangutest. Seega on abikaasad siiski võrdlemisi suurel määral üksteise eest vastutavad, mistõttu on majandusliku sõltumatuse ja elatise teenimise kohustusele kehtestatud üksnes piiratud nõuded. Lahus elaval abikaasal on õigus saada elatist, kui selle isiku vajadusi ei ole võimalik katta tema sissetulekust ja varast.

7 Mida tähendab mõiste „abielu kehtetuks tunnistamine“ igapäevaelus?

Abielu tühiseks tunnistamist (*Nichtigerklärung*) ei eksisteeri. Abielu saab kehtetuks tunnistada (*Aufhebung der Ehe*) kohtuotsusega pärast vastava avalduse esitamist (tsiviilseadustiku paragrahv 1313 ja sellele järgnevad paragrahvid). Praktikas on abielu kehtetuks tunnistamise menetlused harvad.

8 Millised on abielu kehtetuks tunnistamise eeltingimused?

Abielu kehtetuks tunnistamise aluseks on õigusvastasus või tahteavalduse puudumine. Aluste täielik loetelu on esitatud tsiviilseadustiku paragrahvis 1314.

9 Millised on abielu kehtetuks tunnistamise õiguslikud tagajärjed?

Abielu kehtetuks tunnistamise tagajärjed on samad mis abielulahutuse puhulgi (tsiviilseadustiku paragrahv 1318). Vt selle kohta 3. küsimuse all toodud selgitusi.

10 Kas abielulahutusega seotud küsimusi on võimalik lahendada kohtuväliselt?

Lahutuse korral on vanematel õigus saada noorsooametist (*Jugendamt*) nõu laste ja noorte hoolekandeteenistuste kohta. Nõuande eesmärk on aidata lahus elavatel või lahutatud vanematel luua tingimused oma vanemliku vastutuse täitmiseks viisil, mis on laste või noorte parimates huvides. Vanemaid toetatakse üksmeelse vanemliku hoolitsuse pakkumise plaani väljatöötamisel, kaasates vajaduse korral puudutatud lapsed või noored. Kõigi nõuandekeskuste andmeid sisaldav andmebaas on esitatud veebisaidil <https://www.dajeb.de/>. Samuti on võimalik konflikt lahendada ja jõuda kokkuleppele perelepituse teel. Rohkem teavet perelepituse kohta vt veebisaidilt <https://www.bafm-mediation.de/>.

11 Kuhu tuleb esitada abielu lahutamise, lahuselu või abielu kehtetuks tunnistamise avaldus? Millised on avalduse vorminõuded ja millised dokumendid tuleb lisada?

Saksa õiguse alusel (perekonnaasjade ja hagita asjade menetlemise seaduse paragrahv 121 (*Gesetz über das Verfahren in Familiensachen und in den Angelegenheiten der freiwilligen Gerichtsbarkeit*, FamFG)) eksisteerib ainult abielulahutus, abielu kehtetuks tunnistamine või osaliste vahelise abielusuhete olemasolu või puudumise tuvastamine.

Abieluga seotud küsimusi käsitlev avaldus tuleb üldjuhul esitada esimese astme kohtule (*Amtsgericht*) või perekonakohtule (*Familiengericht*) (perekonnaasjade ja hagita asjade menetlemise seaduse paragrahvid 111 ja 121, kohtute seaduse (*Gerichtsverfassungsgesetz*) paragrahv 23b). Territoriaalne kohtualluvus põhineb perekonnaasjade ja hagita asjade menetlemise seaduse paragrahvil 122. Pooli peab esindama advokaat.

12 Kas menetluskulude katteks on võimalik saada menetlusabi?

Isik, kelle isiklik ja majanduslik olukord on selline, et ta ei suuda tasuda menetlusega seotud kulusid, või kes suudab tasuda neist vaid osa või suudab need kulud katta vaid osamaksetena, võib taotleda perekonakohtus toimuva menetluse jaoks menetlusabi. Menetlusabi antakse, kui on piisav alus eeldada, et kavatsatud hagi esitamine või õiguste kaitsmine kohtus on edukas ega näi kuritahtlik. Nii tagatakse, et rahaliselt vähem kindlustatud isikutel on samuti võimalus pöörduda kohtusse. Menetlusabi katab sõltuvalt isiku sissetulekust menetlusosalise tekkinud kohtukulud täies mahus või osaliselt. Abi katab ka advokaadi poolt esindamisega seotud kulud, kui kohus määrab advokaadi. Lisateavet saab nõustamist ja tasuta õigusabi käsitlevast brošüürist „Beratungshilfe und Prozesskostenhilfe“, mis asub föderaalse justiits- ja tarbijakaitseministeeriumi veebisaidil <https://www.bmjv.de/>.

13 Kas abielulahutuse, lahuselu või abielu kehtetuks tunnistamise otsuse saab edasi kaevata?

Abielu lahutamise või kehtetuks tunnistamise otsuse saab edasi kaevata vastavalt perekonnaasjade ja hagita asjade menetlemise seaduse paragrahvile 58 ja sellele järgnevale paragrahvile. Apellatsiooni kohta teeb otsuse liidumaa kõrgeim üldkohus (*Oberlandesgericht*).

14 Milline on abielulahutuse, lahuselu või abielu kehtetuks tunnistamise õigusliku tunnustuse taotlemise kord selles liikmesriigis, kui otsuse on teinud mõne teise liikmesriigi kohus?

Sellist otsust (tingimusel, et see ei ole tehtud Taanis) tunnustatakse Saksamaal automaatselt vastavalt nõukogu 27. novembri 2003. aasta määrusele (EÜ) nr 2201/2003 (Brüsseli IIa määrus), ilma et oleks nõutav mis tahes eraldiseisev tunnustamismenetlus. Brüsseli IIa määrust kohaldatakse üldjuhul pärast 1. märtsi 2001 aset leidnud lahutus-, kehtetuks tunnistamise või tühiseks tunnistamise menetluste suhtes (sellest reeglist tehtav erand on sätestatud Brüsseli IIa määruse artiklis 64). Varasemate menetluste suhtes kehtib peamiselt Brüsseli IIa määrusele eelnenud Brüsseli II määrus. Taanis tehtud otsuste korral on tavaliselt ikkagi vaja teha eraldiseisev tunnustamismenetlus.

15 Millisesse kohtusse peaksin pöörduma, kui soovin vaidlustada abielulahutuse, lahuselu või abielu kehtetuks tunnistamise otsuse tunnustamist, kui otsuse on teinud mõne teise liikmesriigi kohus? Milline on menetluse kord eespool nimetatud juhtudel?

Kui kohaldatakse nõukogu 27. novembri 2003. aasta määrust (EÜ) nr 2201/2003, on üldjuhul niisuguse otsuse tunnustamata jätmist käsitlevat avaldust pädev menetlema liidumaa ülemkohtu asukohajärgne esimese astme kohus (perekonnakohus), kelle tööpiirkonnas vastaspool või laps, keda otsus puudutab, harilikult viibib, või kui sellist kohtualluvust ei kohaldata, siis kelle tööpiirkonnas on tekkinud huvi või vajadus hoolitsemise järele; muul juhul Pankow/Weißensee perekonnakohus.

Erandiks on Alam-Saksi liidumaa, kus ülalnimetatud kriteeriumidel põhinev pädevus on kõigi liidumaa kõrgeima üldkohtu piirkondade osas koondunud Celle esimese astme kohtu (*Amtsgericht*) kätte.

Kehtivad perekonnaasjade ja hagita asjade menetlemise seaduse kohased menetlusnõuded.

16 Millise riigi õigust lahutusmenetluses kohaldatakse, kui abikaasad ei ela selles liikmesriigis või on eri riikide kodanikud?

Saksamaal ja nüüd ka 16 muus Euroopa Liidu liikmesriigis kohaldatakse õiguse kollisiooni korral abielulahutusele nn Rooma III määrust (nõukogu 20. detsembri 2010. aasta määrus (EÜ) nr 1259/2010 tõhustatud koostöö rakendamise kohta abielulahutuse ja lahuselu suhtes kohaldatava õiguse valdkonnas). Rooma III määruse alusel määratud õigust kohaldatakse sõltumata sellest, kas tegemist on osaleva liikmesriigi õigusega või mitte.

See veebileht on osa portaalist „Teie Euroopa“.

Sooviksime teilt [tagasisidet](#) selle kohta, kui kasulikuks peate sellel esitatud teavet.

This webpage is part of an EU quality network

Viimati uuendatud: 29/12/2023

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja

Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.